

Verslag Jongerencafé Wijchen2035

Inleiding

Op woensdagavond 6 april kwamen 9 Wijchense jongeren samen om in gesprek te gaan over de toekomst van Wijchen. De avond startte om 19:30 in Grand café Meneer Smit, met het welkomstwoord, een lekker drankje en een voorstelrondje. Daarna nam Benno Elshof (Adviseur Duurzaamheid bij Spectrum) het stokje over om de jongeren even mee te nemen in de toekomst. Welke ontwikkelingen en transities komen op ons af? En wat zal dat betekenen voor Wijchen? Vervolgens kregen de jongeren verschillende stellingen voorgelegd aan de hand van een Mentimeter. Na het beantwoorden van iedere stelling was er ruimte voor een verdiepende discussie. Hieronder de belangrijkste uitkomsten van het jongerencafé.

Wat komt er in de jongeren op als zij aan Wijchen denken?

De jongeren zijn trots op Wijchen. Wijchen heeft (bijna) alles wat je nodig hebt en dat moet zo blijven. De sportverenigingen zijn fantastisch. Het uitgaan is oké, maar niet meer zoals het is geweest of zoals in de grote stad. Daar mag wel wat nieuw leven in geblazen worden. De jongeren denken bij Wijchen gelijk aan een hechte community; Wijchen voelt als een verbonden dorp. Als er iets gebeurt, dan helpt iedereen elkaar. Dit is niet alleen zo in bepaalde buurten, maar in heel Wijchen.

Waar zijn de jongeren het meest trots op in Wijchen?

De jongeren zijn trots op de voorzieningen van Wijchen. Zo is er een uitstekende treinverbinding met Nijmegen, maar is ook de verbinding met Tilburg goed. Bovendien zijn de jongeren trots op de gemoedelijkheid van Wijchenaren. Ze vinden dat de polarisatie in Wijchen meevalt en dat de neuzen van mensen redelijk dezelfde kant op staan. Mensen zijn bereid om elkaar te helpen. Er is veel verbondenheid en gezelligheid in Wijchen.

Wat maakt Wijchen uniek voor de jongeren?

Het karakter van Wijchen maakt Wijchen uniek voor de jongeren. Ook de gezelligheid die er heerst, de vele voorzieningen en het feit dat er veel wordt georganiseerd. De jongeren erkennen ook dat er nog veel potentieel zit in Wijchen. Ze merken dat leeftijdsgenoten

naar de stad trekken. Het uitgaansleven en de culturele sector zouden een boost kunnen gebruiken. De kroegen zijn niet meer wat ze zijn geweest. Hierover ontstond wel een discussie: wil je als 'dorp' het uitgaansleven en evenementenleven wel veel groter aan wil pakken? Hier ontstaat een spanningsveld tussen het dorpse karakter en het vergroten van het aanbod in uitgaan en cultuur.

Waar zijn de jongeren bezorgd over in Wijchen?

De jongeren zijn bezorgd over het tekort aan woningen: er zijn momenteel te weinig woningen voor starters om in Wijchen te kunnen blijven wonen. De jongeren zien graag dat het makkelijker wordt voor jongeren om in Wijchen te kunnen blijven wonen. Daar mag de gemeente best wat creatiever in zijn. Ook is er gesproken over de spanning tussen Wijchenaren die een woning zoeken en mensen van buiten én nieuwe Nederlanders die een woning zoeken. Enkele jongeren zijn van mening dat Wijchenaren voorrang moeten krijgen in hun zoektocht naar een woning. Niet iedereen is het hiermee eens. Als oplossing voor de woningnood voor starters worden Tiny houses genoemd, maar ook de mogelijkheid om met een groep vrienden een huis te kopen, om woningen te splitsen of om tuinhuizen om te bouwen. De jongeren zien graag dat er meer creativiteit komt in de wetgeving om de zoektocht naar woningen makkelijker te maken. De jongeren geven wel aan dat de natuur niet ten koste mag gaan van woningbouw. Er moet voldoende groen blijven in de wijken. Ook mag de natuur niet ten koste gaan van de industrie.

Hieronder staan de uitkomsten per besproken thema:

Toerisme:

Een grote groep jongeren geeft aan dat er in 2035 meer toeristen in Wijchen mogen komen. Dat is goed voor de economie, voor lokale ondernemers en voor de zichtbaarheid van Wijchen. De jongeren zijn trots op Wijchen en delen graag hun gevoel voor Wijchen met toeristen. Een aantal jongeren geeft aan dat er niet per se meer toerisme bij hoeft te komen. Zij vinden het wel prima zo.

Duurzame energie:

Bijna alle jongeren vinden het belangrijk dat Wijchen in 2035 alleen nog maar duurzame energie gebruikt. Ze zien dat Wijchenaren hierin ambitieus zijn en dat het veel voordelen heeft voor Wijchen. Een aantal jongeren geeft aan dat zij graag zien dat Wijchen hierin een voorstellersrol aanneemt. Andere jongeren waarschuwen: de transitie moet wel stapsgewijs, we moeten realistisch blijven.

Als het gaat over zonnevelden in het landschap, zijn de jongeren sceptisch. Zonnevelden in het landschap is slecht voor de biodiversiteit. Ze vragen zich af of we zonnevelden nodig hebben, als er nog genoeg ruimte is op daken voor zonnepanelen. Ze zijn ook kritisch op de grootschaligheid waarmee dit uitgerold wordt en projectontwikkelaars die daar geld mee te verdienen. Op talud naast de snelweg zou eventueel een alternatieve oplossing zijn.

Natuur en landbouwgrond:

De jongeren vinden het belangrijk dat er meer ruimte komt voor natuur. Wijchen kan best nog wat mooie parken en bossen gebruiken. Een aantal jongeren geeft aan dat er in Nederland geen ruimte meer is voor nieuwe landbouwgrond. Maar er wordt ook gezegd:

Nederland is heel erg goed in landbouw en daar mogen we ook trots op zijn. In het kader van het stijgen van de prijzen en de druk om te verduurzamen, zouden we landbouw dicht bij huis moeten hebben. Lokaal produceren is een mooi streven. De jongeren spreken over een transitie naar de kleinschaligheid van landbouw, waarin meerdere producten worden verbouwd op één stuk grond. Op deze manier is de grond beter in balans. Een aantal jongeren geven ook aan dat er aan de positie van de boeren gedacht moet worden. Boeren hebben veel kennis en kunde en moeten binnen de regels de vrijheid krijgen om hun land te bewerken zoals zij dat willen.

Eenzaamheid onder ouderen:

Alle jongeren vinden het belangrijk dat eenzaamheid onder ouderen wordt voorkomen in 2035. Zij zien daar voor jongeren een actieve rol in. Op welke manier jong en oud meer met elkaar in verbinding kunnen staan, vinden zij een complexe vraag. Ouderen kunnen bijvoorbeeld gekoppeld worden aan scholen. Ook wordt er gesproken over een Wijchense dienstplicht of 'maatschappelijke stage', waarbij jongeren iets voor ouderen kunnen betekenen. Maar ze geven ook toe; iets verplicht stellen werkt niet voor jongeren. Ze zien graag dat initiatieven vanuit de samenleving komen, en niet dat een gemeente of andere organisatie dit faciliteert. Ze merken ook op dat het lastig is om eenzaamheid te herkennen, omdat mensen niet snel durven toe te geven dat ze eenzaam zijn. Het stigma rond eenzaamheid moet verdwijnen.

Vervoer:

De meeste jongeren gebruiken in 2035 liever de fiets dan de auto. In een dorp zijn de afstanden klein en ben je zo waar je wilt zijn. Een aantal jongeren gebruikt liever de auto. Dat is makkelijk voor de boodschappen. De auto is praktisch en geeft het gevoel van comfort.

De jongeren denken dat er in de toekomst meer gebruik wordt gemaakt van deelauto's. Zij vinden het belangrijker dat hun straat groen is dan dat zij de auto voor de deur kunnen parkeren. Maar de verwachting is dat iedereen voorlopig nog wel in een eigen auto rijdt. Deze willen de jongeren dan wel iets buiten de straat parkeren, maar hiervoor willen ze niet meer dan 50 meter lopen.

Cultureel erfgoed:

Alle jongeren vinden het belangrijk dat historische gebouwen worden behouden. De Wijchense molen en het Kasteel roepen bijvoorbeeld een trots gevoel op. Deze gebouwen kenmerken Wijchen.

Ontmoetingsplekken:

De meeste jongeren vinden het belangrijk dat ieder dorp/wijk een eigen gemeenschapshuis heeft. Voor de jongeren zelf hoeft het niet per se, maar zij zien wel het belang van de ontmoetingsplekken voor oudere inwoners. Deze ontmoetingsplekken gaan eenzaamheid tegen. Vooral in dorpen zien zij de meerwaarde, omdat een dorpshuis vaak een van de weinige voorzieningen is in een dorp. Er gebeurt van alles in gemeenschapshuizen en de jongeren geven aan dat deze plekken juist jong en oud samen kunnen brengen.

Bedrijventerreinen:

De jongeren vinden dat er niet meer ruimte hoeft te komen voor bedrijventerreinen. Zij vinden dat woningbouw prioriteit moet krijgen. Sommige bedrijven hebben een belangrijke meerwaarde voor Wijchen en voor sommige bedrijven is Wijchen een belangrijke strategische locatie: 'de gouden banaan'. Als bedrijven toch uit willen of moeten breiden vanuit de vraag/behoefte, dan zien de jongeren het liefst uitbreiding van de huidige terreinen in plaats van nieuwe terreinen.

